

יהי המלך

קונטרס שבועי בענייני גאולה ומשיח

הזמן 'פראי' ('א ווילדער זמן') כאשר 'החושך
יכסה ארץ וערפל לאומים', והאופן לבטל
זאת הוא ע"י דיבורים 'פראיים'

ראה עמוד 9

ערב שבת קודש פ' האזינו, ז' תשרי, שבת שובה
הי' תהא שנת סגולות גדולות

תלא

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

מוקדש
לכ"ק אדמו"ר שליט"א
מלך המשיח

לזכרון

הצדקנית הרבנית מרת חנה ע"ה שניאורסאהן
בת הצדקנית הרבנית מרת רחל
ובת הרה"ג הרה"ח רבי מאיר שלמה
נפטרה ביום השבת קודש, ו' דעשי"ת, בעלות המנחה
שנת ה'תשכ"ה
- ת נ צ ב " ה -

אמו של כ"ק אדמו"ר מה"מ

בחסות:

'קרן המיליון'

שע"י 'מרכז חב"ד העולמי לקבלת פני משיח'

מדוע השתדלו בנ"י "ביותר וביותר" למנוע ממשה העלי' להר

בקשר עם פ' השבוע, הבאנו צילום ממענה כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א לשאלת המניחים בשיחת ש"פ האזינו ה'תשכ"ז - בפרש"י בפרשתנו (לב, מח) (נדפסה בלקו"ש חי"ט ע' 339 ואילך. צילום נוסף ממענה כ"ק אד"ש מה"מ על שאלות המניחים בשיחה זו - נדפס ב"יחי המלך" גליון ערה ע' 15)

להלן פענוח המענה לפי סדר כתיבתו (הכתי"ק בא בהדגשה):

על מה שכתבו המניחים: הקשה על מה שרש"י משנה את סדר הענינים מהספרי, וכותב ענין "ונתן לנו את התורה" לבסוף? לא תפסנו התירוץ על זה. כמדומה שנאמר בהשיחה, שבתחילה מונה רש"י את כל הטובות שבגשמיות, ואח"כ, טובה ברוחניות. אם נכון?

כ"ק אד"ש מה"מ מחק את תיבות: כמדומה שנאמר בהשיחה, שבתחילה וכתב: **שבספרי מונה ע"ס** [=על סדר] **החשיבות - משא"כ רש"י מונה ע"ד הפשט - ע"פ סדר הזמנים.**

על שאלתם בהמשך: בשביל מה צריך רש"י למנות את כל הטובות שעשה משה. הרי הטעם דחשיב טובה כו' הוא אפילו אם הי' עושה להם רק טובה אחת, והי' מספיק שיכתוב רש"י רק ענין אחד ויוסיף תיבת "וכו"?

אחרי התיבות "דק טובה אחת" כתב כ"ק אד"ש מה"מ: - **א"כ למה בביכורים דוקא מז' מינין ובכלל למה לא תספיק טובת הכניסה לארץ סתם?! ובסוף הקטע כתב כ"ק אד"ש מה"מ את המענה לשאלתם: - (כדי 1) להקל הענין והקושיא איך זה ימנעו את מרע"ה לקיים מ"ע מפורשת, (2) לבאר שהשתדלותם למנוע העלי' - תהי' ביותר וביותר.**

אח"כ שאלו המניחים: נתבאר הטעם מה שרש"י מסיים "וכו" ואינו כותב להדיא "וכל מי שיש בו כח כו", כי מצד כבודם של ישראל, לא רצה רש"י לכתוב זאת בפירוש. שאלה: לכאורה, ענין כבודם של ישראל הוא בעיקר בזה שאמרו "אין אנו מניחים אותך", שאמירה זו היא כנגד רצונו של הקב"ה. משא"כ מענה הקב"ה "כל מי שיש בו כח למחות יבוא וימחה" מבטא בעיקר את העדר היכולת שלהם - שאין ביכולתם למנוע רצון הקב"ה.

[מעל תיבות "שאמירה זו היא כנגד רצונו של הקב"ה", כתב כ"ק אד"ש מה"מ:] **זוהי ל' נקי' (אין בה' ענין הפכי).**

תחת תיבת "למחות" מתח כ"ק אד"ש מה"מ קו וכתב לאח"ז: **בהקב"ה - כי רוצה למחות בה' - היפך דל' נקי' בנוגע לבני'.**

ההנהגה ביוהכ"פ כשיבוא משיח בתשיעי בתשרי

שתי הסעודות תהיינה קשורות עם סעודת לויתן ושור הבר ויין המשומר, וממילא ממשיכים את הסעודה המפסקת לזמן מאוחר יותר, ככל "חסידישע סעודה" • ועוד ועיקר - שהמשך הסעודה יהי' בבית המקדש השלישי, ובו גופא - בקדש הקדשים שבו • יוה"כ אינו אלא דומה לפורים להיותו למעלה מפורים, כיון שבו זוכים לשמחה הכי גדולה, השמחה שהובטחה לכאו"א מאתנו בתוך כלל ישראל, שמחת הגאולה האמיתית והשלימה! • קטעים מברכת ערב יום הכיפורים אחרי תפלת מנחה ה'תשנ"ב - בלתי מוגה

אלול, "אני לדודי ודודי לי"², אשר, מתי ניכר בגלוי, ביתר שאת וביתר עז ובדיק - ש"אני לדודי", ומתי ניכר בגלוי ש"דודי לי" - הרי זה דוקא במעמד ומצב דהגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו!...

וכאמור, זוכים לזה בתשיעי בתשרי זה עוד לפני אכילת הסעודות דתשיעי בתשרי [.]. כיון ש"אחכה לו בכל יום שיבוא" כולל גם את הפירוש³ "אחכה לו שיבוא בכל יום", ד"בכל יום" פירושו בכללותו של היום - בכל רגע מהיום החל מהרגע הראשון שבו.

ב. [.]. ועוד והוא העיקר, שנזכה לגילוי דעשירי - "העשירי יהי' קדש"⁴, שזהו כללות הענין דגאולה האמיתית והשלימה, שאז

א. מכיון שמשיח צדקנו יבוא עוד בתשיעי בתשרי בשנת תשנ"ב - הרי תשתנה ההלכה בתורה בנוגע להנהגה ביוה"כ.

ובדוגמת יוה"כ בחנוכת בית ראשון¹, שההלכה היתה שצריך להיות הענין דאכילה ושת' ביוה"כ - כמו-כן נמשך מיוה"כ ההוא ביוה"כ זה,

דמכיון ש"אחכה לו בכל יום שיבוא", ועאכו"כ בעמדנו בזמן ד"עת רצון" דתשיעי בתשרי, שאז ודאי הצפי' והנגועים לביאת משיח צדקנו הם ביתר שאת ויתר עז - זוכים לגאולה האמיתית והשלימה תיכף ומיד!

ובזה מיתוסף - בעמדנו לאחר כל חודש

(3) ראה גם לקו"ש חכ"ג ע' 397 ואילך.

(4) בחוקתי כז, לב.

(1) מ"ק ט, א.

(2) שה"ש ו, ג.

יתגלה בכל העולם כולו הענין ד"עשירי!"

דבנוגע לבני ישראל – מאי קמ"ל!... זהו טבעו של כל יהודי שצריכים להיות אצלו בשלימות כל עשר כחות הנפש הן במחשבה הן בדיבור והן במעשה;

החידוש דהגאולה הוא – שמהיהודי נמשך על-דרך-זה בחלקו בעולם, וכפי שכבר הותחל בזה בשנים שלפני-זה, שנפעל כבר בכל חלקי העולם – כולל אומות-העולם (ועד למין החי, מין הצומח, ועד למין הדומם), שהמחשבה דבור ומעשה שלהם חדורים בענין ד"העשירי יהי' קדש".

וע"ד מה שכתוב בנוגע לענין בלתי רצוי, שלעת"ל לא יהי' צורך שיהודי שני יעורר על כך, כיון ש"אבן מקיר תזעק"⁵, חלקו בעולם עצמו מעורר על כך – כמו-כן יהי', והוא העיקר, ש"אבן מקיר תזעק" באופן רצוי דוקא. ע"ד מה שמצינו בר' עקיבא⁶, שלמד שיר-השירים מתוך דמעות – שהיו אלו דמעות (לא מצד ענין בלתי רצוי, אלא אדרבה, דמעות) של שמחה הכי גדולה, עד כדי כך שאפילו המוח דר"ע – אשר "כולהו אליבא דר"ע"⁷ – לא יכל לסבלה.

ולהעיר מהקשר דר"ע עם יום הכיפורים, שאז אומרים את הפיוטים דעשרה הרוגי מלכות ש"אין כל ברי' יכולה לעמוד במחיצתן"⁸, שר"ע הוא אחד מהם.

ג. ויהי רצון, שמכאן ולהבא, ותיכף ומיד עוד בתשיעי בתשרי זה – יקויים בכל א' מהם

(5) חבוקו ב, יא.

(6) ראה מדרש הנעלם וירא צח, ב. ט"ז באר"ח סרפ"ח סרפ"ח סק"ב (בשם ז"ח).

(7) סנהדרין פ, רע"א.

(8) פסחים ג, א. וש"נ.

"הקיצו ורננו שוכני עפר"⁹,

ובנוגע לכל אלו הנמצאים עתה נשמות בגופים, הרי זה דבר הכי פשוט שמכאן ולהבא, ותיכף ומיד, נמשכת בהם תוספת בריאות – חיים נצחיים.

ובפרט כשנמצאים כבר לאחר שנתקיים בכאו"א מישראל "נכתבין ונחתמין לאלתר"¹⁰ – בכל הספרים שמזכירים בתפלת "אבינו מלכנו", החל מ"ספר חיים", ו"ספר חיים טובים", ועד לחיים טובים ומתוקים, אשר, מתיקות אמיתית שייכת אך ורק כשה"חיים טובים" נמשכים אח"כ באופן דחיים נצחיים!

ובמילא מובן, שמיום התשיעי בתשרי ב- "הי' תהא שנת נפלאות בר" ממשיכים מיד בחיים נצחיים, נשמות בגופים דוקא, ואדרבה – ביחד עם אלו ש"לרגע קטן" נעשו לנשמות למעלה מגופים, כיון שכל א' מהם חוזר לגוף שלו. ובפרט שמדובר בצדיקים וגדולי ישראל, שלאמיתותו של דבר – נכללים בזה כל בני ישראל!

ד. ובכל זה מיתוסף גם מצד המקום – שנמצאים עתה בבית הכנסת ובבית המדרש, ובבית של מעשים טובים.

ובהדגשה יתירה בזמן זה, עשי"ת, שכן, זהו ענינו של יהודי בעשי"ת – להרבות במעשים טובים, ובמיוחד בנתינת צדקה לזולת.

ובהוספה – שבעשי"ת במיוחד לא מסתפקים בנתינת צדקה באופן ד"אי אתה מצוה עליו לעשרו"¹¹, מכיון שהצדקה בימים אלו היא בדוגמת (וקשורה עם) סיפוק הצרכים דר"ה, שאז הצרכים הם לא סתם

(9) ישעי' כו, יט.

(10) ראה ר"ה טז, ב.

(11) כתובות סז, ב.

מעשרה בנים" – מדוע אתה צריך למסור את נפשך עבור איזה "היפי"²⁰ וכיו"ב, כשאתה יכול לפעול עם עצמך ולפעול עם הבנים שיושבים בישיבה ולומדים בלאו הכי, תעזור להם ותלמד בשקידה והתמדה.

אומרים לו – לא! זקוקים ל"עשרה בנים", היכן שישנו בן – ילד יהודי, עליו להיות בנה של חנה, אמא שמתנהגת באופן ש"השאלתיהו לה"²¹, אשר תיכף לאחרי ש"גמלתו"²², היא מביאה אותו מיד למשכן השם, לאהל השם, ומשאלה אותו לה, ויתירה מזו: היא מעניקה אותו (כהפירוש השני ב"השאלתיהו"²³ – לשון מתנה והענקה), עד שנפעל בו "וישב שם עד עולם"²⁴, שכל חייו הוא קשור ונמצא במשכן השם.

והוראה זו שייכת לכאו"א: באם הוא משמש בקודש, סוחר או פועל, נותן לו הקב"ה את האפשרות לעשות מהמקום שבו נמצא – משכן השם, בית המקדש לו ית', ובאופן ד"וישב שם", היינו שנמצא שם בהתיישבות – אלו הם חייו, ו"עד עולם" – (שעי"ז) יש לו חיים רגועים, וחיים טובים, ואריכות ימים ושנים טובות. ואזי אומרת חנה שירה, ועי"ז נפעלת גאולתן של ישראל.

ה. מזדעק הוא בשאלה: אין זה ענין בשבילו – הוא עלה לרגל ועליו להקריב שם את הקרבנות, עולת ראי', והקב"ה אומר לו "כדרך שבא לראות כך בא לראות"²⁵, שכשם²⁶ שהקב"ה רואה אותו, כך גם הוא רואה אלוקות במוחש ("לראות") – א"כ, איך הוא ילך במצב כזה להתעסק עם עשרה בנים, הרי "אנכי טוב לך מעשרה בנים"!

על זה אומרת חנה – לא! באם אין אף דרך אחרת, אזי במשך שנתיים היא לא תלך לשילה, "עד גמלה אתו"²⁷, כדי להכין ילדים יהודים שאח"כ יקויים בהם "השאלתיהו לה", "וישב שם עד עולם" – ואלקנה הסכים לזה,

ודוקא באופן כזה נפעל אח"כ "עלץ לבי בה"²⁸ ו"עליו בשמים ירעם"¹⁴ עד ל"וירם קרן משיחו", וככה מעמידים את צבאות ה' שילכו לקבל את פני משיח צדקנו! (משיחות ו' תשרי ה'תשל"א – בלתי מוגה)

(20) תנועה שהתפשטה באר"ב באותם שנים אשר אנשי' נקראו "היפיים".

158 סי"ט ואילך.

(24) שם, כב.

(21) שמואל שם א, כח.

(22) שם, כד.

(23) ראה ת"י (הובא בר"ק) עה"פ (וראה לעיל שם, יא: ונתתיו). והוא ע"ד הפירוש במ"ש "ושאלה אשה משכנתה ומגרת ביתה גו" (שמות ג, כב (פ' הרשב"ם

שם)). וראה עוד ע"ד ב'התועודיות' תשד"מ ח"א ע'

(24) שמואל שם, כג. וראה מפרשים (שם, כב) דהיינו כ"ד חודש.

(25) שמואל שם ב, א.

(26) ראה לקו"ת ברכה צח, ב. אוה"ת וירא קג, ב ואילך.

(27) שמואל שם, כג. וראה מפרשים (שם, כב) דהיינו כ"ד חודש.

(28) שמואל שם ב, א.

המדור מוקדש לע"ג האשה מרת **רבקה** בת הרה"ח ר' **צבי** ע"ה – נלב"ע ביום כ"ט תמוז ה'תשס"ב יה"ד שיקויים היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והיא בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה תיכף ומיד ממש נדבת בני' הרה"ח ר' **שמואל** ש"י והרה"ח ר' **יעקב** ש"י **שפריצער**

ישמע⁹ אבל ”ותתפלל גו' ובכה תבכה“, עד שלאדם מהצד (אפי' כהן גדול) הי' נראה שהיא אינה בדעה צלולה – ”ויחשבה עלי לשכרה”⁹...

הנה מסופר בהפטרה, שחנה הצליחה לפעול זאת, עד שהיו לה שבעה בנים (כמובא בהמשך הפטרה¹⁰ ובמפרשי התנ”ך).

וזוהי ההוראה: אם ההורים רוצים שהם בעצמם יהיו כפי שצריכים להיות ושח”ו לא יצטרכו לבכות, אזי ראשית כל יש להשקיע בילדים כאילו שמדובר בהם עצמם או אפי' יותר מזה, כי בזה תלוי גם האושר וההצלחה שלהם עצמם.

ג. עד”ז בנוגע ל”בניך אלו התלמידים”¹¹:

כאשר ניגשים ואומרים לו: הרי ביכולתך לעשות מעשים טובים עם עצמך, עם השני ועם השלישי עד שהם יהיו ”טוב לך מעשרה בנים“ [ומדוע להתעסק עם הילדים?]{ – באם הוא יהודי כפי שצריך להיות, לא זו בלבד שאינו מקבל את הסברא, אלא היא כ”כ מופרכת אצלו עד שאינו צריך בכלל לענות עלי' (כהנהגת חנה)!

ואזי, לא רק שלא יחסר לו אח”כ בה”טוב לך” ח”ו, אלא אדרבה, ”אלקי ישראל יתן את שלתך אשר שאלת מעמו”¹² – הקב”ה ממלא את הבקשה וההשתדלות, היות והוא רואה שזה נוגע באמת, עד שנהי' ריבוי בנים, וגם באופן ד”זרע אנשים” – עם כל השבחים שהגמרא דורשת¹³ מהלשון ”זרע אנשים“, ועד שמהבן הזה מתחלת גאולת כל עם ישראל, ”ירם קרן משיחו”¹⁴ – הנאמר בשמואל (”אל הנער הזה התפללתי”¹⁵) אשר משח את דוד המלך משיח השם¹⁶, ש”וד מלך ישראל חי וקיים”¹⁷!

ד. כמדובר כמה פעמים – ”התורה היא נצחית”¹⁸, היינו, לא רק דיני התורה הם נצחיים, אלא ”התורה היא נצחית“: כל התורה היא דבר נצחי, כל ענין בתורה הוא הוראה¹⁹, גם כשמדובר, לכאורה, בסיפור מאורעות שאירעו לפני אלפי שנים, אזי לא רק כללות הסיפור הוא הוראה, אלא גם הפרטים שבו; דלכאורה יכולים לטעון, איזו שייכות יש לפרטי הסיפור או אפילו לכללות הדבר, בנוגע אלינו? הנה רואים, שהגמרא לומדת מאופן תפלתה של חנה הוראות בנוגע לתפלת כאו”א, ומזה מובן, שכל הפרטים בהנהגת חנה הם הוראה לכל אחד ואחת באופן נצחי, בכל מקום ובכל זמן.

ובפרט בתקופתינו זו שרואים מה נעשה היום עם הבנים והבנות, ישנה הוראה נצחית ממאורע זה:

עלינו לדעת, שאין שום תחליף ל”עשרה בנים“, וכאשר בא מישהו ואומר: ”אנכי טוב לך

לחם וסתם בשר, אלא לחם דגים ובשר מעין דלעת”ל, ובלשון הכתוב¹² ”אכלו משמנים ושתו ממתקים... כי קדוש היום לאדוננו”.

ומכיון שטעם הדבר הוא ”קדוש היום“, הרי מובן, שכן הוא – ועל אחת כמה וכמה – בנוגע ליוה”כ שקדושתו גדולה מקדושת ר”ה – הקדושה ד”אחת בשנה”¹³. ולכן הצדקה דעשיית היא, שממלאים את רצונו של כל יהודי עד לאופן ד”אתה מחוייב לעשרו”.

ה. וענין זה הוא ביתר שאת ויתר עז בנוגע להקב”ה – שהוא ממלא את רצונם של כאו”א מישראל, אנשים נשים וטף, שלאמיתתו של דבר – הרי אפילו כשהם חושבים מדברים ועושים בענינים אחרים – רצונם הפנימי והאמיתי שבו הם מונחים, הוא (כפסק-דין הרמב”ם¹⁴ הידוע), קיום רצון הקב”ה!

והרי רצון הקב”ה הוא, כפי שגילה בתורתו (ונשיא דורנו הכריז זאת) – שכבר ”כלו”¹⁵ כל הקיצין! ויתירה מזו – ישנו כבר גם הענין ד”עמדו הכן כולכם”¹⁶, ובאופן של שלימות; הדבר היחידי שחסר עדיין הוא – עצם התנועה דהציאה מן הגלות אל הגאולה, שצריכה להיות תיכף ומיד כהרף עין!...

ותנועה זו צ”ל בדרך הטבע, היינו, שאין צורך להגיע לנס גלוי, ואפילו לא לנס נסתר –

מכיון שנמצאים כבר לאחרי שעברנו את כל השנים עד עתה, ולאחרי שזכינו ללמוד פנימיות התורה בכלל, ופנימיות התורה מנשיא דורנו בפרט, אשר כשמו כן הוא –

שהוסיף בפנימיות התורה (יוסף), נוסף לזה שפעל שלימוד פנימיות התורה יהי' מתוך שמחה וצחוק (יצחק), ועד לצחוק באופן ד”מלא שחוק פינו ולשוננו רנה”¹⁷.

ו. [..] וכמדובר – זוכים ביוה”כ זה לסעוד מהסעודה האמורה, ע”ד יוה”כ דחנוכת בית ראשון, שאז הקב”ה הכריז בתורתו שביום זה צריכה להיות אכילה ושתי', ועד שזה נעשה סיפור בתושבע”פ, שהתוקף בזה הוא עוד יותר מסתם הלכה פסוקה – ”מעשה רב“, כדאיתא בבבא-בתרא¹⁸.

[ולהעיר, שבבא-בתרא קשורה לזמננו במיוחד, כדאיתא בזהר¹⁹, ששלשת הבבות הם כנגד ג' בתי מקדשות, ובבא-בתרא היא כנגד בית המקדש השלישי, ”מקדש אדני-כוננו ידיך”²⁰].

ועד כדי כך, שהסעודה האמורה היתה מתוך שמחה הכי גדולה, למעלה מכל מדידה והגבלה – כולל גם למע' משמחת פורים.

ואף שידוע הפירוש ש”כפורים“, בכ”ף הדמיון²¹ – שיוה”כ אינו אלא בדומה לפורים, כיון שפורים הוא נעלה יותר (שלכן, כל עניניו נמשכים וחוברים באכילה ושתי' גשמית דוקא), הרי (מהאי טעמא גופא) בעניננו – שה”עת רצון” דיוה”כ יתבטא לא בתענית אלא בסעודה האמורה (ע”ד בית ראשון), הכ”ף הדמיון הוא למעליותא – שיוה”כ אינו אלא דומה לפורים להיותו למעלה מפורים, כיון שבו זוכים לשמחה הכי גדולה, השמחה

17 (תהלים קכו, ב.

18 ראה ב”ב קל, ב.

19 ראה זח”ג קצח, א. לקו”ש חכ”ז ע' 150 ואילך.

20 בשלח טו, יז.

21 תקו”ז תכ”א, א (זו, ב). וראה תו”א מג”א צה,

סע”ד ואילך. צט, ד ואילך. ובכ”מ.

12 נחמ”י ח, יו”ד.

13 ס”פ תצוה. אחרי טז, לד.

14 הל' גירושין ספ”ב.

15 סנהדרין צז, ב.

16 ראה אג”ק אדמו”ר מוהריי”צ ח”ד ריש ע' רעט.

”היום היום” ט”ז טבת.

15 שם א, כז.

16 רד”ק ועוד – שם ב, י.

17 ר”ה כה, א. זח”א קצב, ב.

18 תניא רפי”ז. וראה רמב”ם הל' יסוה”ת פ”ט ה”א.

19 ראה גו”א ר”פ בראשית בשם הרד”ק. רד”ק

לתהלים יט, ח. זח”ג נג, ב.

9 שם, יג.

10 שם ב, ה.

11 ספרי (ורש”י) עה”פ ואתחנן ו, ז.

12 שמואל שם א, יז.

13 ברכות שם, ב.

14 שמואל שם ב, י.

ככה מעמידים צבאות ה' שילכו לקבל את פני משיח צדקנו!

תרגום הפשי ללשון הקודש – בעריכת מערכת "יהי המלך"*

א. מסופר בהפטרה (דיום א' דר"ה) ש"לחנה אין ילדים"¹, ולכן 'ותבכה ולא תאכל'². ע"ז אמר לה אלקנה: "למה תבכי גו' הלא אנכי טוב לך מעשרה בנים"³ – שבכלל מספר עשר מורה על ריבוי ושלימות. ואלקנה אמר לה, שאדרבה, "אנכי טוב לך מעשרה בנים". אמנם חנה לא קיבלה את טענתו, וכל כך לא קיבלה עד שכלל לא נזקקה להסביר זאת במילים; בהפטרה לא מסופר מה היא ענתה לו – בדיבור, בטעם, בשכל ובהסברה, רק מסופר שאלקנה הסכים להנהגתה, וכפי שמסופר אח"כ בהפטרה התנהגותה בכל הפרטים, וההמשך בפרק שלאחר-זה.

ומזה מובן, שלאחר-מכן כאשר אלקנה ראה שחנה מבקשת "ונתתה לאמתך זרע אנשים"⁴, הוא הסכים, ללא הבט על כך שבתחילה הונח אצלו ש"למה תבכי גו' הלא אנכי טוב לך מעשרה בנים".

ב. בכללות, המוסר-השכל מעניין זה כפשוטו לדורנו:

כאשר הולכים בשיטה זו ד"הלא אנכי טוב לך", היינו, שמסתפק בעצמו, באשתו או בשניהם יחד, והם משתדלים בהנוגע לעצמם שיהי' באופן טוב, מתנהגים כדרוש בכל וכו', אבל בנוגע ל"בנים" מסתמכים כביכול על הקב"ה, וכהלשון⁵: "על מה יש לנו להשען – על אבינו שבשמים" – הרי לכאורה יש לזה מקום בתנ"ך כמ"ש⁶ 'הוי' אורי וישעי גו' הוי' מעוז חיי', או בלשון ההפטרה "אנכי טוב לך מעשרה בנים", כלומר, שצריכים לסמוך על הקב"ה, וזה משמש תחליף ל"עשרה בנים!"

אבל בני ישראל באים ואומרים שזאת למדים אנו מנבואת חנה [שהיתה הנביאה לכל בני ישראל, עד שמנבואת (ותפלה) חנה לומדת הגמ' בברכות⁷ "כמה הלכתא גברותא" בהל' תפלה – (ולא רק לדורה, אלא) הנהגות לכל בני" במשך כל הדורות]:

חנה מלכתחילה לא קיבלה את הטענה הנ"ל (ד"אנכי טוב לך כו") וכלל לא הוצרכה לפרש בדיבור מדוע אינה מקבלת את זה, אלא המשיכה ב"ככה תבכה"⁸, הגם ש"קולה לא

"כלו כל הקיצין", כולל כל הענינים והפרטים שבדבר!

ז. העיקר – שתיכף ומיד נעשה ה"חיוך" בכאו"א מישראל – עוד בתשיעי בתשרי, ולא מניחים לדחות זאת ח"ו לכמה זמן, אלא דוקא בתשיעי בתשרי דשנת "הי' תהא שנת נפלאות בה", ו"נפלאות בכל", כולל גם שאר כל הרמזים שבדבר,

וממילא אין צורך ברמזים, מכיון שכל א' "מראה באצבעו ואומר זה"²⁷ – הנה בא כבר משיח צדקנו, ומיד נפתחת הדלת והוא נכנס ('גלייך עפענט זיך די טיר און ער גייט אריין'), ואתו – כל המלאכים וכל הפמליא של מעלה, ועאכו"כ "דוד מלכא (משיחא)" שהוא ה"עלטער זיידע" של משיח, שענינו נמשך ומתגלה הן ב"גואל ראשון" – משה רבינו, והן ב"גואל אחרון" – משיח צדקנו²⁸. ועם כל אלה באים בודאי כל "ישראל" ו"קוב"ה"²⁹!

ובפרט שישנו גם הענין ד"אורייתא" בשלימותו, שהרי נכנסים תיכף ליוה"כ שבו ניתנו לוחות אחרונות – "ביום חתונתו זה מתן תורה"²⁹ דקאי על יוה"כ, וממילא מובן שלכל לראש מתחדשת נתינתן של הלוחות אחרונות, שבהם נכללים כל ה'ג' ענינים – הן לוחות ראשונות לפני השבירה, והן המעלה שבשבדי לוחות "יישר כחך ששברת"³⁰, והן לוחות אחרונות עצמן.

ותיכף ומיד נמצאים כל שלש הענינים בבית המקדש השלישי והמשולש, ובו גופא – בקדש-הקדשים הכולל ג' קדושות (קדש – א',

שהובטחה לכאו"א מאתנו בתוך כלל ישראל, שמחת הגאולה האמיתית והשלימה!

ובפרט ע"י הקדמת העבודה דתשובה-עילאה, שהיא דוקא מתוך שמחה, ושוללת תענית וכיו"ב.

וכמובן מהפסק-דין, שלתלמיד-חכם ובפרט למי שתורתו אומנתו אסור לערוך תעניות, שהטעם על זה הוא (כסיום המאחז"ל) מפני ש"נקרא חוטא"²², היינו, שע"י תעניתו נחסר (חטא מלשון חסרון²³) בהתמדה ושקידה שלו באופן ד"כל עצמותי תאמרנה", ובלימוד התורה נדרש, ש"כל עצמותי" – באופן ד"בכל מכל כל" – יהיו באופן ד"תאמרנה"²⁴, שדוקא אז ישנה השלימות דכל הרמ"ח איברים וש"ה גידים.

ובנשים ובנות, שיש להן יותר מרמ"ח איברים וש"ה גידים – מיתוסף כמו-כן בכל הענינים הנ"ל, ע"ד השלימות דלעת"ל שאז יקויים היעוד²⁵ ד"נקבה תסובב גבר",

והעיקר – שעל-דרך-זה הוא גם בנוגע להקב"ה ובני ישראל (הנקראים איש ואשה, זכר ונקבה), שנעשה "נצחוני"²⁶ בני נצחוני!"

ובאופן ד"קוב"ה חייך ואמר נצחוני בני", והיינו, שכששואלים במה מתעסק הקב"ה – המענה על כך הוא, שהתעסקותו היחידה היא "קוב"ה חייך", שהוא נמצא בשמחה הכי גדולה, בהתאם לגודל הענין ד"קוב"ה חייך!"

והסיבה לשמחה זו היא "נצחוני בני נצחוני" – נצחון הבנים לאחר שהיו בגלות זמן ארוך כ"כ, ועד שהתורה אומרת שכבר

(22) תענית יו"ד, א. וש"נ.

(23) פרש"י ויצא לא, לט.

(24) תהלים לה, יו"ד.

(25) ירמ' לא, כא.

(26) ב"מ נט, ב.

(27) ראה תענית בסופה. שמו"ר ספכ"ג.

(28) ראה לקו"ש ח"א ע' 8 ואילך. וש"נ.

(29) תענית כו, ב.

(30) שבת פז, א. וש"נ.

(4) שם, יא.

(5) סוטה מט, ב.

(6) תהלים כז, א – המזמור שאומרים בימים אלה.

(7) לא, א ואילך.

(8) שמואל שם, י.

(* השיחה מובאת בזה בבואנו מו' תשרי – יום היאצייט של הרבנית הצדקנית מרת חנה ע"ה, אמו של – יבלחט"א – כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א.

(1) שמואל-א א, ב.

(2) שם, ז.

(3) שם, ח.

יכסה ארץ וערפל לאומים¹⁹, והאופן לבטל זאת הוא ע"י דיבורים "פראיים".

שנית, אין אלו כלל דיבורים "פראיים", שהרי הם כתובים בתורה, ש"היא **הכמתכם ובינתכם** לעיני העמים"²⁰, התורה פועלת והאומות יאמרו "רק עם **חכם ונבון** הגוי הגדול הזה"²⁰, וא"כ בודאי שהענינים הנאמרים יכולים להתקבל גם "לעיני העמים", ובפרט אם הם "דברים היוצאים מן הלב", שאזי הם "נכנסים אל הלב ופועלים פעולתם"²¹, ועל אחת כמה וכמה שהם פועלים על ה"א-ל זר אשר בקרבך"²².

והעיקר – שאכן ניכנס בגשמיות לא"י, תיכף ומיד, "וארו עם ענני שמיא"²³, יחד עם כל החבילות²⁴, שהרי אז יקחו גם את כל הבתי כנסיות²⁵ וכו'.

ומה שישנה השאלה, הרי זה שבת וכו', והקושיא האם יש תחומין למעלה מעשרה וכו'²⁶ – כבר דובר כמה פעמים²⁷, שגם שאלה זו יתרץ אליהו הנביא...

[ובפרט שהשאלה לא מציקה כל כך, והראי' שיושנים איתה בשקט, ואפילו בעת ההתוועדות, שהרי "שינה"²⁸ בשבת תענוג²⁹, אמנם לא באופן ד"שכבת וערבה שנתך"³⁰ כיון שאין אפשרות ל"ושכבת", אלא רק "וישבת וערבה שנתך", ובפרט אם יושבים במקום שלא דוחפים ואפשר לישון בשקט...]

והרי זהו הפירוש הפשוט ב"אני מאמין באמונה שלימה בביאת המשיח וכו'" (שכל יהודי אומר זאת³¹, או חושב – כמנהג חב"ד³²), שהוא מאמין שזה יהי' **בגשמיות** כפשוטו, נשמות בגופים!

כשנמצאים בגן עדן הרי לא זקוקים להבהיר ("באוואָרענען") את הענין ד"אני מאמין"; החידוש הוא שזה יהי' פה למטה דוקא, נשמות בגופים.

וכפי שהרמב"ם מאריך בסוף הלכות מלכים³³, שענין האמונה בביאת המשיח הוא יסוד בתורה שבכתב ובתורה שבעל-פה, ששם הוא מדבר בפשטות על נשמות בגופים, כשם שמשח עצמו הוא נשמה בגוף, "מלך מבית דוד"³⁴, כך תהי' הגאולה על ידו לבני ישראל **נשמות בגופים**, וילכו לארץ ישראל בגשמיות!

(משיחות ש"פ האזינו, י"ג תשרי ה'תשמ"ז - בלתי מוגה)

וקדשים – ב'), ובקדש הקדשים עצמו – נמצאים כל ענינים אלו באבן השתי'.

ומכיון ש"ממנה הושתת העולם"³¹, הרי ממנה נמשכים כל ענינים אלו **בכל העולם כולו**, שהרי זהו החידוש ("ה"אויפטו") דהגאולה האמיתית והשלימה הבאה תיכף ומיד ביום זה עצמו.

וזוכים לזה תיכף ומיד, עוד לפני סעודה המפסקת, ויתירה מזו – עוד לפני הסעודה שלפני, כך ששתי הסעודות תהיינה קשורות עם סעודת לווייתן ושור הבר ויין המשומר, וממילא ממשיכים ("ציט מען אַרײַן") את הסעודה המפסקת לזמן מאוחר יותר, ככל "חסדישע סעודה"!

ח. [.] ועוד ועיקר – שהמשך הסעודה יהי' בבית המקדש השלישי, ובו גופא – בקדש הקדשים שבו, שזוהו המקום שבו היתה אכילת הכהנים, ואדרבה – בקדש הקדשים הוא עיקר האכילה שלהם.

ובמכ"ש וק"ז מזה שמצינו שבזמן גזירת המלכות, היו כהנים שחיו בכל עניניהם – הן באכילה ושתי' והן בשאר הענינים הגשמיים – בקדש הקדשים דוקא, שזוהו א' הטעמים על זה שקדש הקדשים נקרא אז בכתוב בשם "חדר המטות"³².

31 יומא נד, ב.

32 מ"ב יא, ב ובפרש"י.

33 ישע"י נד, א. ויק"ר פי"ג, ג.

34 מכלתא ופרש"י בא יב, מא.

35 דניאל ז, יג. וראה סנהדרין צח, א.

מדור זה מוקדש לעילוי נשמת ר' יוסף ארי' לב בן משה באר ע"ה

ולעילוי נשמת אשתו מרת חשא בת נטע אורי ע"ה זיסק

יה"ד שתיכף ומיד ממש יקויים העידו "הקיצו ורננו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה

ולזכות כל משפחת זיסק שיחיו – לברכות עד בלי די

מדוע מדברים דיבורים "פראיים"

וידבר ה' אל משה גו' עלה אל הר העברים הזה הר נבו וגו' ומות בהר וגו' (פרשתנו לב, מח-נ - שיעור היומי בחומש)

הנחה: "ועד הנחות התמימים". תרגום ועריכה: מערכת "יחי המלך"

א. בנוגע לענין ד"הר נבו" ידועה תורת הרב המגיד¹, שאף שהגמ' אומרת² על הפסוק³ "ותחסרהו מעט מאלקים" ש"חמשים שערי בינה נבראו בעולם וכולן ניתנו למשה חסר אחד", כלומר, שמשה השיג רק מ"ט שערי בינה, אעפ"כ - אומר הרב המגיד - בשעת העלי' להר נבו השיג משה גם את שער הנו"ן, וזהו הראשי-תיבות ד"נבו" - נו"ן בו...

ב. והנה, אף שבפשוט ענין זה כתוב בנוגע למשה רבינו, מכיון שהוא נכתב בתורה שהיא "מורשה קהילת יעקב"⁴ הרי זה שייך לכל יהודי, וא"כ, לאחרי שענין זה נכתב בתורה יכול כל יהודי בתור נשמה בגוף לקבל את שער הנו"ן.

וכפי שזה ה' בפשוט בזמן ההוא, שהגם שמשה רבינו בעצמו הסתלק בשעה שקיבל את שער הנו"ן ולא נכנס לארץ ישראל, אך כיון ש"אזלינן בתר רובא", ורוב בני ישראל נשאר בחיים, "ואתם הדבקים בה' אלקיכם חיים כולכם היום"⁵, ונכנסו לארץ ישראל - אם-כן מובן, שהיות והודיעו להם על הענין ד"הר נבו", הרי גם הם שייכים לענין ד"הר נבו" ושער הנו"ן, כשם שהנשיא שלהם, משה רבינו, ה' שייך לשער הנו"ן.

והקשר הזה - שבין בני ישראל באותו הדור לדרגתו של משה רבינו בעת עלייתו להר - מודגש גם בפירושו רש"י על התורה בסוף פרשתנו, בפירושו על הפסוק⁶ "בעצם היום הזה וגו'": "לפי שהיו ישראל אומרים בכך וכך אם אנו מרגישים בו אין אנו מניחין אותו וכו', אמר הקב"ה הריני מכניסו בחצי היום", זאת-אומרת שבני ישראל לא רצו להניח לענין ההסתלקות שהי' בהר נבו - ומכך מובן עד כמה ה' לענין זה השפעה עליהם.

[דרך אגב ישנה בזה "קלאץ קשיא", שכרגיל אין שמים לב עלי': מדובר על הדור שנכנסו לארץ, כאשר בני ישראל עמדו במצב הכי נעלה לאחרי שכבר כל אנשי דור המדבר לא היו, עד שהפסוק אומר "ואתם הדבקים בה' אלקיכם חיים כולכם היום" - וכיצד יתכן דבר שכזה, שהם יתנגדו לרצון השם! ואין כאן המקום להאריך בזה].⁷

אשר אחד מההסברות בזה הוא-ע"פ הידוע⁸ שישנו בחי' משה שבכל אחד ואחד, שמצד

(1) לקו"ת במדבר יב, א. אוה"ת ברכה ע' בקסג.
 (2) ר"ה כא, ב.
 (3) תהלים ת, ו.
 (4) ברכה לג, ד. וראה נדה מד, רע"א.
 (5) ואתחנן ד, ד. וראה פרשי' חוקת כ, כב.
 (6) לב, מח.
 (7) עוד עדי"ז ראה במדור "כתני"ק - פרסום ראשון" שבגליון זה ובהנשמן שם.
 (8) תניא פמ"ב. וראה תקו"ז תס"ט (קיב, א. קיד, א).

בחי' זו אזי כאו"א עולה להר נבו ביחד עם משה רבינו.

וכפי שהגמ' אומרת⁹ עה"פ¹⁰ "ועתה ישראל מה ה' אלקיך שואל מעמך" שנאמר לדור שנכנסו לארץ, שואלת ע"כ הגמ': "אטו יראה מילתא זוטרתא היא?" ומתצת: "אין לגבי משה מילתא זוטרתא היא", וכמבואר בחסידות¹¹ שמצד זה שלגבי משה רבינו "מילתא זוטרתא היא", ה"ה מילתא זוטרתא גם לגבי כל יהודי, מצד בחי' משה שבכאו"א, שהרי בפשוט פסוק זה מדבר (כאמור) על הדור שנכנסו לארץ.

ג. וזהו התוכן הפנימי בזה שבני ישראל לא רצו להניח למשה רבינו "להסתלק":

מה שאומרים שאצל בני ישראל היתה אז העלי' ל"הר נבו", הכוונה היא, שהאירה אצלם הבחי' דשער הנו"ן השייכת לגאולה העתידה.

ורצונם של בני' ה' שהענין אכן יומשך למטה, ויקויים בפועל בעולם הזה - שע"ז שמשה רבינו ה' נשאר בעולם הזה ה' הדבר נפעל. וכידוע¹², שבאם משה ה' מכניס את בני ישראל לארץ ישראל, היתה אז הגאולה הנצחית שאין אחרי' גלות. וזה ה' רצונם של בני' בזמן ההוא, להשאיר עם הנשיא שלהם, וללכת יחד איתו לא"י לגאולה הנצחית.

ד. אך כיון שאז "לא זכו"¹³ ולא היתה הגאולה הנצחית - ישנו הלימוד מכך בזמנו זה, שהיות ולכל אחד יש כבר את העלי' להר נבו מצד בחי' משה שבכל אחד ואחד, עליו לרצות שזה יקויים לא רק מצד בחי' משה שבו ברוחניות, אלא בגשמיות כפשוטו - שילכו עם נשיא דורנו בגשמיות לארץ ישראל, כיון ש"מה זרעו בחיים אף הוא בחיים"¹⁴!

ומה שהי' מעשה בשנת תש"י - הרי מיד יהי' "הקיצו ורננו שוכני עפר"¹⁵, ולא סתם "הקיצו", אלא באופן ד"ורננו", מתוך שמחה, ובנוגע לצדיקים הרי זה יהי' מיד בהגאולה!

כידוע שבנוגע לצדיקים אין צורך לחכות לכל החשבונות שכתובים בזהר¹⁶ אודות השנים שבין ביאת משיח לתחיית המתים - היות והנשיאים יקומו מיד¹⁷, כמובן ממאמר חז"ל¹⁸ ש"משה ואהרן יהא עמנו" מיד כשיבנה ביהמ"ק, ואזי יוכלו תיכף לשאול אותם כיצד להתנהג בפועל בנוגע להקרבת הקרבנות שבבית המקדש, שזה הרי נוגע מיד כשיבנה ביהמ"ק.

וכשם שזה בנוגע ל"משה ואהרן", כך גם בנוגע ל"משה" שבכל דור ודור, הנשיאים שבכל דור.

ה. יכולים לשאול: מדוע מדברים דיבורים "פראיים" ("ווילדע זאכן")?

אזי ראשית כל, זה מוכרח מצד הזמן: הזמן "פראי" ("א ווילדער זמן") כאשר "החושך

אגה"ק בסוף הביאור לסי' ז"ך.
 (9) ברכות לג, ב (ע"פ עין יעקב). ועדי"ז במגילה כה, א.
 (10) עקב י, ב.
 (11) תניא שם.
 (12) ראה מגלה עמוקות אופן קפה (הובא בילקוט ראובני פ' ואתחנן). אלשיך, אוה"ח ועוד - ר"פ ואתחנן. שע"ת לאדהאמ"צ ח"ב חינוך בתחלתו. אוה"ת ואתחנן ע' סה. צג. (כרך ו) ע' בר"א ואילך.
 ועוד.
 (13) ראה זח"ג רכא, א.
 (14) תענית ה, ב.
 (15) ישע"י כו, יט.
 (16) ח"א קלט, א ואילך.
 (17) ראה זחר שם קמ, א.
 (18) תוד"ה אחד - פסחים קיד, ב. וראה יומא ה, ב.